

Paní Marie Hlavsová se narodila 1. prosince 1942 ve Vlašimi. Ještě před jejím narozením se ale odehrála událost, kvůli které se málem vůbec nenarodila. Její rodiče unikli během heydrichiády popravě.

“Když se vraceli ze svatby, tak je málem odvezli a měli na nich vykonat rozsudek smrti za to, že nedodrželi čas, do kdy měli být venku.”

Po válce se rodina přestěhovala do Ústí nad Labem, kde její otec získal práci strojvůdce. Téma příjezdu do města ale bylo v rodině dlouhá léta tabu. Do Ústí totiž přijeli 31. července 1945 — v den masakru v souvislosti s divokým odsunem Němců.

“Co se dělo, když jsme přijeli do Ústí, se už nikdy nemluvílo.”

Přestože byla ještě malá, některé obrazy jí zůstaly v paměti celý život. Jedním z nich byl okamžik, kdy s rodiči vystupovala z vlaku.

“Ted’ prostě strašnej řev a já jenom vím, že jsem se koukla na ten most a rodiče mi zakrývali oči a rychle jsme prchali dolů z toho nádraží a vlastně jsme se dostali na Mírové náměstí, kde je banka na rohu a za námi je spořitelna. Tam byla kašna a já si pamatuju jenom, že jsem furt říkala: ‚Co to je, co to je?‘ A tam byly nohy, z té kašny koukaly jenom nohy. Oni topili ti Češi ty Němce v té kašně bidlama.”

Po divokém odsunu byla svědkem i odsunu organizovaného. Už jako dítě těžce nesla způsob, jakým Češi přistupovali k Němcům.

“Oni všichni, ti Němci, měli bílé pásky a museli chodit pod chodníkem. Mně jich bylo strašně líto jako dítěti.”

Další vzpomínka se týká okamžiku, kdy pro dvě německé ženy přijelo nákladní auto, které je mělo odvézt k odsunu. Obě si chtěly zachránit alespoň šicí stroj, aby se mohly v Německu žít.

“Byly tam nahoře až v posledním patře dvě ženy, které byly krejčové, a nechtěly nic jiného s sebou než šicí stroj, aby se mohly v Německu žít. A přišel tam člověk, který měl na starost jako úředník likvidaci těch lidí, a ten šicí stroj jim strhnul z toho auta. A představte si to, že on, nevím, jak se to stalo, ochrnul na obě ruce a už celý život chodil takhle se skrčenýma rukama a tady pod tou rukou, to furt vidím, měl aktovku, kterou takhle držel. Takže já jsem si říkala: ‚Pán Bůh tě potrestal, ty zmetku.“

Paní Marie ale zároveň věří, že různé národy mohou žít vedle sebe v klidu. Připomíná dům, ve kterém vyrůstala.

“Když někdo mluvil o nenávisti různých národů, tak u nás v tom baráku o tom vůbec nešlo mluvit, protože nahoře nad námi bydleli Němci a pod náma bydleli Poláci a my v prostředku Češi.”

Přestože její dětství provázely rozbombardované ulice i vzpomínky na odsun, ve vyprávění paní Marie převládá optimismus.

“Bylo to sice poválečný, ale bylo to jakoby pro děti, i moje vzpomínky jsou hezký, nejsou takový, že by člověk furt byl jenom smutnej.”